

SEEL

Učební koncept pro zrakově postižené studenty

Zvuk v evropském E-learningu

IO2- A2

P1 Univerzita Paderborn – UPB Německo

<i>Název projektu</i>	<i>Zvuk v evropském E-learningu</i>
<i>Zkratka projektu</i>	<i>SEEL</i>
<i>Referenční číslo</i>	<i>2014-1-DE02-KA200-001631</i>
<i>Trvání projektu</i>	<i>01. 09. 2014 – 31 .08. 2016</i>
<i>Partneři projektu</i>	<i>P1 University Paderborn – UPB (Německo)</i> <i>P2 Ingenious Knowledge – IK (Německo)</i> <i>P3 Základní škola – ZSC (Česká Republika)</i> <i>P4 Colegiul Tehnic Ion I. C. Bratianu – CTI (Rumunsko)</i>

Marc Beutner / Jennifer Schneider

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Úvod

Zrakově postižené osoby jsou specifickou cílovou skupinou projektu SEEL. Existuje velká škála zrakově postižených osob, které musí být viděny jako jednotlivci. Nemusí být slepí, i když termín slepota je v tomto projektu užíván (ale ne pouze zde) pro naprostou nebo téměř úplnou ztrátu zraku.

Zde jsou kroky projektu SEEL v pěstounském učení zrakově postižených osob.

Tento učební koncept pro zrakově postižené osoby je rozdělen do 3 částí:

- Část 1: Prvky zrakového postižení
- Část 2: Učení se ve třídě se zrakově postiženými osobami

Part 1: Prvky zrakového postižení

Světová zdravotnická organizace rozlišuje čtyři úrovně zrakových funkcí. Dělá to podle Mezinárodní klasifikace nemocí

(viz <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs282/en/>):

1. normální vidění,
2. mírné zhoršení zraku,
3. těžké postižení zraku,
4. slepota.

Světová zdravotnická organizace používá termín „zhoršený zrak“ pro skupinu se středně zhoršeným zrakem v kombinaci se skupinou s těžkým postižením zraku. Z tohoto důvodu představují slabý zrak a slepota všechny druhy zrakového postižení.

Obvykle způsobuje zrakové postižení obtíže lidem se zrakovým postižením ve srovnání s těmi, kteří nemají potíže se zrakem. Toto může být těžké v aktivitách denního života. Takové problémy se mohou vyskytovat například v oblastech, jako je pohyb, chůze, jízda. Dále také v oblasti vzdělávání, zejména pokud jde o čtení, společenský život

Podle Světové zdravotnické organizace je po celém světě odhadem asi „285 miliónů lidí zrakově znevýhodněných“.

(viz <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs282/en/>).

Kromě toho WHO uvádí, že „82% lidí žijících se slepotou je ve věku od 50 let a výše“. (viz <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs282/en/>)

Ale to také znamená, že existuje zbytek mladých lidí, kteří jsou také zrakově postižení a musí řešit své vzdělávání se za těchto podmínek.

Schéma 1: Různé druhy zrakového postižení

Část 2: Učení se ve třídě se zrakově postiženými osobami

V mnoha případech čelí nevidomí a zrakově postižení žáci překážkám v učení. Vzdělávání zrakově postižené osoby se může uskutečnit velmi odlišnými způsoby:

- osoba zrakově postižená je učena společně s lidmi, kteří vidí bez potíží
- znevýhodnění žáci jsou vyučováni v samostatných třídách pro zrakově postižené osoby
- mohou být také učeni v neformálních učebních scénářích

Sociální začlenění je důležitým aspektem, protože většina výukových činností se odehrává v sociálním prostředí. Většina studentů se zrakovým postižením má zredukované příležitosti pro doprovodné učení se. Z tohoto důvodu je užitečných mnoho multi-smyslových přístupů ve třídě. Záměrem je zahrnout multi-smyslové učení co nejvíce je možné.

Problémy mohou nastat v následujících oblastech:

- pracovní rychlost,
- komunikační dovednosti a snížená schopnost rozpoznat mimiku a řeč těla,
- čtení a psaní,
- ekologické povědomí,
- sociální interakce,
- nižší sebevědomí

Ve škole nebo v kurzu může mít třídní prostředí významný dopad na učení. Úspěch vyučování a učení se je propojeno s prostředím, kde probíhá výuka.

Je důležité mít, se zvláštním ohledem na osoby se zrakovým postižením, pečlivý pohled na podstatu zdraví a bezpečnostní záležitosti. Je ale také nutné se zaměřit na organizaci místnosti a její přirozenost.

SEEL se odkazuje na SEN – Speciální vzdělávací potřeby – a přichází s otázkami speciálních vzdělávacích potřeb poskytovaných těm, kteří pracují se zrakově postiženými žáky ve třídách.

Částečně vidoucí studenti navrhuji zohlednit následující otázky:

- „je studentova úroveň zraku stabilní nebo proměnná a za jakých podmínek?
- Je studentovo zorné pole omezené?
- Jaká velikost/styl tisku je pro žáka pohodlná?
- Má student zvláštní požadavky na učební prostředí, například pokud jde o osvětlení nebo výběr sedadla?“
(viz SEN <https://senmagazine.co.uk/articles/articles/senarticles/supporting-the-visually-impaired-learner>)

A pro přímou práci ve třídě žádají učitele, pedagogy a vychovatele, aby zvažili následující otázky:

- „je prostor čistý a uklizený, aby dovolil snadnější pohyb?
- Jsou často používány prostředky udržující totéž místo přístupné a označené?
- Je úroveň osvětlení pro žáka správná?
- Jsou studenti se zrakovým postižením blízko zdroje elektrické energie, jestliže používají přístupné ICT zařízení?
- Budete používat reálné předměty na podporu svého učení?
- Umožníte přiměřený prostor pro speciální vybavení nebo pro velké tiskové zdroje, aby byly uskladněny a používány?“
(viz SEN <https://senmagazine.co.uk/articles/articles/senarticles/supporting-the-visually-impaired-learner>)

Navíc SAN uvádí, že „Vstup technologie má enormní potenciál pro podporu studentů se zrakovým postižením napříč všem věkovými kategoriím a schopnostem.“ (viz SEN <https://senmagazine.co.uk/articles/articles/senarticles/supporting-the-visually-impaired-learner>)

Projekt IDEAL zjistil, že: „Redukované vidění často vede ke snížené motivaci poznávat prostředí, iniciovat sociální vztahy – interakce a manipulovat s objekty.“ (viz Project IDEAL <http://www.projectidealonline.org/v/visual-impairments/>)

Kromě toho zjistil, že je důležité „povzbudit studenta k nezávislému pohybu po třídě a podle toho uspořádat učebnu.“

(viz Project IDEAL <http://www.projectidealonline.org/v/visual-impairments/>)

Projekt IDEAL uvádí, že: „Jedním z klíčových bodů je absolutně nutný přístup k učebnicím a výukovým materiálům na vhodném nosiči a zároveň s jejich vidoucími vrstevníky.“

(viz Project IDEAL <http://www.projectidealonline.org/v/visual-impairments/>)

Někdy zrakově postižené osoby používají zvukovou informaci mnohem intenzivněji než ostatní lidé, kteří se vyrovnávají se svými učebními výzvami.

Kromě toho je metodologická rozmanitost nejlepší způsob jak oslovovat různé studenty. Z tohoto důvodu učební koncept SEEL pro zrakově postižené osoby zahrnuje kombinaci různých aspektů:

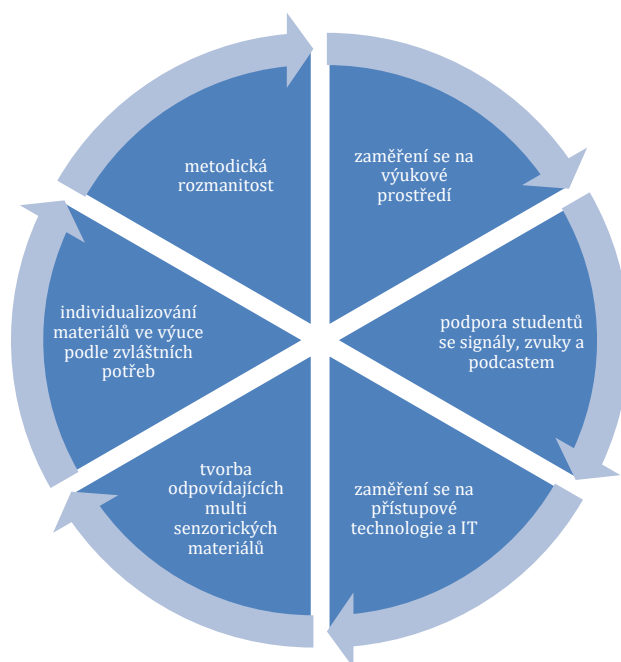

Schéma 2: Elementy učení se a vyučovací koncept pro zrakově postižené osoby podle SEEL

Projekt IDEAL dal uvedené dohromady v následující větě, která je skutečně velmi zásadní:

„Klíčem k úspěchu je navrhnout své vyučování tak, že student má co největší příležitost počínat si nezávisle.“

(viz Project IDEAL <http://www.projectidealonline.org/v/visual-impairments/>)